

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงสาธารณสุข. (2545). **แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)**. นนทบุรี: ม.ป.ท.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2546). **สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)**. นนทบุรี: ม.ป.ท.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2549). **ข้อมูลเครือข่ายชุมชนสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ 2549**. นนทบุรี: ม.ป.ท.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2534). **สหวิทยาการการศึกษาวัดนธรรมพื้นบ้าน. ใน พื้นบ้านพื้นเมืองถิ่นไทยทักษิณ**. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2538). **การพัฒนาวัฒนธรรมชุมชน: โดยถือมนุษย์เป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2538). **เครื่องมือการทำงานแนววัฒนธรรมชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2539). **สื่อส่งเสริมวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- เกษียร เตชะพีระ. (2542). **แบบวิถีอำนาจไทย: ข้อคิดว่าด้วยความสัมพันธ์ทางอำนาจที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุขในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). **การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ชัคเซลมีเดีย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2537). **ชุมชนนิยม: ฝ่าวิกฤติชุมชนล่มสลาย**. กรุงเทพฯ: ชัคเซลมีเดีย.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์, ชชาติชาย มุกสง, นงลักษณ์ ตรงศิลป์, ราตรี ปิ่นแก้ว, วรัญญา เพ็ชรคง, มธุรส ศิริสถิตย์กุล และคณะ. (2552). **พลวัตสุขภาพกับการพึ่งตนเอง: ภาคชนบท**. นนทบุรี: สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ.
- คาปรั้า,พริตจ็อฟ. (2539). **จุดเปลี่ยนแห่งศตวรรษ เล่ม 2. (พระประชา ปสนุณมฺโม, พระไพศาล วิสาโล, สันติสุข โสภณสิริ และรสนา โตสิตระกูล, ผู้แปล)**. กรุงเทพฯ: โกมลคีมทอง. (ต้นฉบับภาษาอังกฤษ พิมพ์ ค.ศ.1975)

- จิตติ มงคลชัยอรัญญา. (2540). **การศึกษาชุมชนเพื่อการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2534). แนวความคิดวัฒนธรรมชุมชน. ใน ฉัตรทิพย์ นาถสุภา(บรรณาธิการ), **วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม** (หน้า 191-193). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2537). **วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2540). **วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2548). **แนวทางการและวิธีวิจัยสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2553). **การเป็นสมัยใหม่กับแนวคิดชุมชน**. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา. (2541). **วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย**. นนทบุรี: สร้างสรรค์.
- เฉลียว บุรีภักดี. (2545). **ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาการวิจัยชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชนิตา รัศมีพลเมือง. (2534). **พื้นฐานการศึกษา: หลักการและแนวคิดทางสังคม**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ชยันต์ วรรณระภูติ. (2536). การกำหนดกรอบคิดในการวิจัย. ใน **คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา** (หน้า 45-108). ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชยันต์ วรรณระภูติ. (2544). ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพ. ใน อุทัย ดุลยเกษม (บรรณาธิการ), **คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา** (พิมพ์ครั้งที่ 3). ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2533). **ทิศทางการพัฒนาชนบทในอนาคต**. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2543). **การบริหารการพัฒนาชนบทเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน**. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- ชาย โพธิ์สีดา. (2548). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2540). **ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2545). **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก.
- แมทธิวส์, เดวิด. (2540). **จากปัจเจกสู่สาธารณะ: กระบวนการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง**. (จิรวุฒิ เสนาคำ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. (ต้นฉบับภาษาอังกฤษ พิมพ์ ค.ศ.1999)
- ทวีศักดิ์ นพเกษร. (2550). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. นครราชสีมา: ชมรมพยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทย.
- ทิตินา เขมมณี. (2544). **กระบวนการเรียนรู้: ความหมาย แนวทางการพัฒนาและปัญหาข้อใจ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ธฤชวรรณ นนทพุทธ. (2545). **การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาป่าชุมชนเขาหัวช้าง ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- นภาพรณีย์ หะวานนท์. (2539). **ทฤษฎีฐานราก ทางเลือกในการสร้างองค์ความรู้ ใน นภาพรณีย์ หะวานนท์ (บรรณาธิการ), พัฒนาศึกษาศาสตร์ ศาสตร์แห่งการเรียนรู้และการพัฒนา (หน้า 99-108)**. กรุงเทพฯ: แปลนโมทิฟ.
- นภาพรณีย์ หะวานนท์, เพ็ญสิริ จีระเดชากุล และสุรวุฒิ บัดโธสง. (2546). **ความกลมกลืนระหว่างทฤษฎีฐานรากกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในการสร้างดัชนีความเข้มแข็งชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- นภาพรณีย์ หะวานนท์, เพ็ญสิริ จีระเดชากุล และสุรวุฒิ บัดโธสง. (2550). **ทฤษฎีฐานราก ในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2548). **ถอดรหัสการดูแลสุขภาพด้วยมุมมองของวิธีวิทยา "วาทกรรม"**. **วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา**, 3 (3), 81.
- นฤมล นิราธร. (2542). **การสร้างเครือข่ายการทำงาน: คู่มือ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- นฤมล ใจดี. (2552). **การพัฒนาและขยายผลองค์ความรู้การสื่อสารเพื่อสุขภาวะของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลน้ำเกียน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์ นศ.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2543). **กระบวนการทัศน์การพัฒนาสุขภาพในสังคมไทย**. เชียงใหม่: คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- นิวัติ ทองวล. (2546). **การสร้างอัตลักษณ์ของชาวพวนในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- น้ำเกี๊ยน: ชุมชน(เกือบ)ปลอดการพนัน บทพิสูจน์ทางต้นปัญหาอบายมุขของสังคมไทย (27 มิถุนายน 2550). **ผู้จัดการรายวัน**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2553, จาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9500000074616>
- เบญญา ยอดดำเนิน-แอ็ดติภัก์ และกาญญา ตั้งชลทิพย์. (2552). **การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ: การจัดการข้อมูล การตีความและการหาความหมาย**. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2549). **กระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ของชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และชัยวัฒน์ ธิระพันธุ์. (2546). **สื่อสารกับสังคมเครือข่าย. ใน การฝึกอบรมหลักสูตร 3 “การสร้างเครือข่ายที่มีพลัง”**. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา สถาบันการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร, พระมหาสุทิตย์ ออบุ่น, สันทยา วิเศษ, จันทนา เบญจทรัพย์ และชลกาญญา ฮาชันนารี. (2546). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).
- ประเวศ วะสี.(2538). **เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน**.กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- ประเวศ วะสี. (2543) **สุขภาพในฐานะอุดมการณ์ของมนุษย์**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ประเวศ วะสี. (2540). **การพัฒนาพลังสร้างสรรค์ขององค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- ประเวศ วะสี. (2541). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคมและธนาคารออมสิน.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2539). **สืบสานวัฒนธรรมไทยบนฐานแห่งการศึกษาที่แท้จริง (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร (ออบุ่น). (2547). **เครือข่าย: ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ**. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).

- พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ (อบอุณ). (2548). **นวัตกรรมการเรียนรู้: คน ชุมชน และการพัฒนา**.
 กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).
- พจณี เทียมศักดิ์. (2544). ปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนและโรงเรียน. ใน **วารสารวิจัย
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง**, 4 (1), 65-82.
- พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์. (2541). การวิเคราะห์ชุมชนทางด้านสังคมวิทยา. ใน **เอกสารการสอน
 ชุดวิชาสังคมวิทยาการแพทย์ หน่วยที่ 9-15 (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. นนทบุรี:
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรวิไล เลิศวิชา. (2532). **ศิริวง: จากไพร่หนีนาย ถึงธนาครแห่งขุนเขา**. กรุงเทพฯ: หมู่บ้าน.
 ภาสกร เชนนะศิริ. (2538). **เครือข่ายการเรียนรู้ของหมู่บ้านเพื่อการพัฒนาชุมชน**.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2550). **วิทยาการจัดการเรียนรู้**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์แห่ง
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยศ สันตสมบัติ. (2539). **ท่าเกวียน: บทความเบื้องต้นว่าด้วยการปรับตัวของชุมชนชาวนา
 ไทยท่ามกลางการปิดล้อมของวัฒนธรรมอุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- ยุคติ มุกดาวิจิตร. (2538). การก่อตัวของกระแสวัฒนธรรมชุมชนในสังคมไทย: พ.ศ. 2520-
 2537. วิทยานิพนธ์ สม.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ยุคติ มุกดาวิจิตร. (2548). **อานวัฒนธรรมชุมชน: วาทศิลป์และการเมืองของชาติพันธุ์
 นิพนธ์แนววัฒนธรรมชุมชน**. กรุงเทพฯ: ฟ้ายเดียวกัน.
- รุจนารถ อรรถสิทธิ์ฐ์. (2548). **การสร้างสุขภาพชุมชน แนวคิด ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ใน
 การภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการสร้างเสริมศักยภาพชุมชนและสร้างสรรค์
 ชุมชนน่าอยู่, อุษาการพิมพ์.
- รุจินารถ อรรถสิทธิ์ฐ์. (2543). **พลังชุมชนและประชาสังคมด้านสุขภาพ**. กองสาธารณสุขมูลฐาน
 กระทรวงสาธารณสุข.
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลน้ำเกี๊ยน. (2554). **รายงานผลการปฏิบัติงาน พ.ศ.2554**.
 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลน้ำเกี๊ยน, ม.ป.ท.
- วิภูฐา แก้วเกตุ. (2550). **การจัดสวัสดิการแบบบูรณาการในชุมชนโดยหุ้นส่วนการพัฒนา
 หลายฝ่าย ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลน้ำเกี๊ยน กิ่งอำเภอภูเพียงจังหวัดน่าน**.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วิชัย ต้นศิริ. (2536). เครือข่ายการเรียนรู้การศึกษาตลอดชีวิต. ใน **วารสารการศึกษาแห่งชาติ**,
 24 (4), 13-14.

- วิมลลักษณ์ ชูชาติ. (2540). **การนำเสนอรูปแบบของกระบวนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้
สำหรับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้**. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- วิพุธ พูลเจริญ. (2543). **สู่การปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบ
สาธารณสุข.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2554). **การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา
(พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรภาพพัฒนา.
- ศิริกาญจน์ โกลสุเมภ. (2542). **การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศิรินันท์ สารมณัฐิ, บุญคุ้ม ปานทอง, ดวงเดือน บุญศรี, สมพร พึ่งวิชา, สฤณี สุฤทธิ์ และรุ่งนภา
วังเขียว. (2546). **การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและพัฒนาระบบการจัดการด้าน
สุขภาพชุมชนนอากู๋ จังหวัดน่าน**. น่าน: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน.
- ศิรินันท์ สารมณัฐิ. (2546). **น้ำเกียลชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน**. น่าน: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- ศิรินันท์ สารมณัฐิ. (2548). **น้ำเกียลชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน**. องค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิต
ประชาชนตำบลน้ำเกียล. เชียงใหม่: วนิดาเพรส.
- ศิรินันท์ สารมณัฐิ. (2554). **เอกสารชุดความรู้ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกียล**.
เชียงใหม่: วนิดาการพิมพ์.
- สนธยา พลศรี. (2550). **เครือข่ายการเรียนรู้ในงานพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (ผู้ผลิต). (ม.ป.ป.). **น้ำเกียลชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน
[วีดิทัศน์]**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการจัดการทางสังคม.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2552). **สังคมวิทยาสุขภาพ**. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สายพิณ ศุพุทธมงคล. (2543). **คุกกักคน: อำนาจและการต่อต้านขัดขืน**. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2536). **รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในการ
ระดมสรรพกำลังเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **การศึกษาในวิถีชุมชน: ข้อเสนอแนะ
เชิงนโยบาย**. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ผู้ผลิต). (ม.ป.ป.). **น้ำเกี๊ยน การเสริมสร้างเครือข่ายเยาวชนและองค์กรพี่เลี้ยงด้านยาเสพติด**. [วีดิทัศน์]. กรุงเทพฯ: ศรีเอชเอ็น.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). **รายงานการศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550–2554)**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2552). **พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550**. นนทบุรี: วีกิ.
- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (ผู้ผลิต). (ม.ป.ป.). **ทีวีชาวบ้าน: กินอิม นอนอุ่น ผันติ ที่น้ำเกี๊ยน** [วีดิทัศน์]. กรุงเทพฯ: ศรีเอชเอ็น.
- สำนักงานเศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน (ผู้ผลิต). (ม.ป.ป.). **ชุด คิดพอดี ตอน ประปาหมู่บ้าน** [วีดิทัศน์]. กรุงเทพฯ: ศรีเอชเอ็น.
- สีลาภรณ์ นาคทรพรพ. (2539). การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. ใน **เอกสารการประชุมเรื่อง การศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย.
- สีลาภรณ์ บัวสาย. (2547). **พลังท้องถิ่น: บทสังเคราะห์งานวิจัยด้านชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุชาติ เลขาปริพัตร. (2543). **น้ำเกี๊ยน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน**. นนทบุรี: กองประสานการ ปฏิบัติการบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติด.
- สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2545). วัฒนธรรมการเรียนรู้ของคนไทย. ใน **การประชุมวิชาการประจำปี. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2543). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 9)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2551). **การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 8)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ วิบูลย์ผลประเสริฐ. (2540). **ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพ: บทวิเคราะห์ทาง วิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.

- สุรสม กฤษณะจุฑะ, ธวัช มณีผ่อง, สันติพงษ์ ช่างเผือก, อุ่นใจ เจียมบุรณะกุล และรัชนี้ นิลจันทร์.
(2550). **สิทธิสุขภาพ สิทธิมนุษยชน**. นนทบุรี: สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ (สวสส.)
- สุพิตรา ชาติปัญญาชัย. (2548). **กระบวนการเรียนรู้: แนวคิด ความหมาย และบทเรียนในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). **เครือข่าย**. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- องค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน. (2548). **น้ำเกี๋ยนชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน**. เชียงใหม่: วนิดาเพรส.
- องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเกี๋ยน. (2554). **รายงานตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน พ.ศ.2554**.
น่าน: องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเกี๋ยน.
- องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเกี๋ยน. (2554). **รายงานผลการปฏิบัติงาน พ.ศ.2554**. น่าน:
องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเกี๋ยน.
- อัจฉรา บุราคม. (2550). **ผลกระทบของโครงสร้างเครือข่ายทางสังคมต่อภาวะสุขภาพของสมาชิกชมรมสร้างสุขภาพ กรณีศึกษา จังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด.,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- อนันต์ มลารัตน์. (2551). **การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเครือข่ายด้านสุขภาพ: การวิจัยแบบผสมวิธี**.
วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- อนุชาติ พวงสาดี และวีรบุรณ วิสารทสกุล. (2541). **ประชาสังคม คำ ความคิด และความหมาย (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. (2535). **ทฤษฎีและปฏิบัติเรื่อง การศึกษาและการพัฒนาชุมชน**.
เชียงใหม่: ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อมร นนทสุต. (2548). **การสร้างเสริมสุขภาพ ในระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า. ใน ประชุมวิชาการประจำปี ครั้งที่ 10 (หน้า 17-20)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- อริยา เศวตามร์. (2542). **นักพัฒนากับบทบาทในการสร้างความหมายใหม่ของชุมชน ใน เศรษฐศาสตร์การเมือง เอ็นจีโอ 2000**. กรุงเทพฯ: ศูนย์เศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์. (2549). **กระบวนการเรียนรู้ในสังคมไทยและการเปลี่ยนแปลงจากยุคชุมชนถึงยุคพัฒนาความทันสมัย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2543). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง: การวิจัยเชิงชาติพันธุ์อภิมาน. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อมรวิทย์ นาครทรรพ, จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์ และชิตชยางค์ ยมาภัย. (2551). การศึกษาในวิถีชุมชน: การสังเคราะห์ประสบการณ์ในชุดโครงการวิจัยด้านการศึกษาชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อภิชัย พันธเสน. (2539). พัฒนาชนบทไทย: สมุทัยและมรรค ความหวัง ทางออกและทางเลือกใหม่. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา.
- อภิญา เพ็ญฟูสกุล. (2546). สถานภาพผลงานวิจัยเกี่ยวกับพลวัตการปรับตัวของสังคมไทย: แนวคิดหลักทางสังคมวิทยาเรื่องอัตลักษณ์ (Identity). ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการระดับชาติ สาขาสังคมวิทยา ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สมาวิจัยแห่งชาติ.
- อภิสิทธิ์ บุญญา. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียนตีเตนขนาดเล็ก: การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก. วิทยานิพนธ์ ค.ด., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2536). ศักยภาพชุมชนและการพัฒนา: กรอบคิดและแนวทางการวิจัยด้านการพัฒนาสังคม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2538). วัฒนธรรมกับการพัฒนา: มิติของพลังที่สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2539). สังคมไทยตามความคิดและความใฝ่ฝันในงานของอาจารย์ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2543). พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร: สถานการณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2543). วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ดินทำกินในเขตป่า: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนบน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2544). มิติชุมชน: วิถีคิดท้องถิ่นว่าด้วยสิทธิ อำนาจ และการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อาภรณ์ จันทร์สมวงศ์. (2541). วิถีชีวิตและสวนไทยในบริบทการพัฒนา: กรณีศึกษาชุมชนชาวสวน ในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

- อุทัย ดุลยเกษม และอรศรี งามวิทย์วิทยาพงศ์. (2540). **ระบบการศึกษาชุมชน: กรอบความคิดและข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2545). การศึกษาและวิเคราะห์ชุมชน. ใน **เอกสารประกอบการบรรยายโครงการอบรมบุคลากรสถาบันอุดมศึกษา ตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก (ภูมิภาคใต้ตอนบน)**. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2539). **ภูมิปัญญาชาวบ้าน: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้-แก้ปัญหาของชาวบ้านไทย**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). **ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2544). **ภูมิปัญญาชาวบ้านกับกระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของชาวบ้านไทย ภูมิปัญญาทักษิณ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- อำพล จินดาวัฒน์. (2552). **การสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม**. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ(สช.).
- Capra, Fritjof. (1996). **The web of life: A new scientific understanding of living system**. New York: Anchor.
- Charmaz, Kathy. (2006). **Constructing grounded theory: A practical guide through qualitative analysis**. California: SAGE Publications.
- Geertz, Clifford. (1973). **The Interpretations of culture**. New York: Basic Books.
- Glaser, B. (1992). **Basic of grounded theory analysis: Emergence versus forcing**. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Strauss, A.L., and Corbin, J.M. (1998). **Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory**. California: SAGE.
- World Health Organization. (1986). **The Ottawa charter for health promotion**. Geneva: World Health Organization.

เชิงอรรถ

- 1 ผู้ให้ข้อมูลหลักบางราย อาจจะมีความคาบเกี่ยวกันในสถานภาพที่แตกต่างตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ได้
- 2 **การอึดตัวในทางข้อมูล** หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาได้มาถึงจุดที่ไม่มีอะไรใหม่ ไม่มีอะไรต่างไปจากที่รวบรวมมาแล้วก่อนหน้านี้ แม้ว่าในการรวบรวมครั้งต่อ ๆ มานักวิจัยจะใช้วิธีเลือกตัวอย่างที่ต่างออกไปก็ตาม ส่วน **อึดตัวในทางมโนทัศน์และทฤษฎี** หมายความว่า ข้อมูลที่ได้มาสามารถให้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและความหมายของปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้หลายมิติ หลายมุมมอง และหลายระดับ จนสามารถมองเห็นสิ่งที่ศึกษาได้ทุกด้าน (ชาย โพธิสิตา, 2548, 181)
- 3 **บวรส.** คือ บ. – บ้าน : ประกอบไปด้วย คณะกรรมการสภาตำบล (ในขณะนั้น) ผู้นำชุมชนต่างๆ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเสี้ยว (บุคคลผู้เกิดในปีเดียวกัน กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข และประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการทุกครั้งที่มีกิจกรรมในชุมชน ว. – วัด : พระสงฆ์จากวัดในชุมชน และผู้นำในศาสนาคริสต์ เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการดำเนินกิจกรรมเรียนรู้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน ร. – โรงเรียน : บุคลากรในโรงเรียน (ส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชน) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนในเชิงบูรณาการ โดยจัดหลักสูตร การเรียนการสอนที่เน้นทั้งด้านวิชาการ และเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เน้นให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในเรื่องของการพัฒนาโรงเรียน และให้ครูออกสู่ชุมชน ร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชนอย่างเต็มที่ และ ส. – **สถานีนามัย/รพสต.** : มีบทบาทในการทำงานร่วมกับชุมชน โดยทำงานด้านสุขภาพให้เชื่อมโยงกับเรื่องอื่นๆ ในชุมชน เช่น ด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี เป็นต้น โดยวางบทบาทเป็นพี่เลี้ยงและเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ช่วยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ชุมชน ปัจจุบัน มีหน่วยงานราชการในชุมชนเข้ามาทำงานร่วมกัน
- 4 การนำเสนอข้อสรุปเชิงทฤษฎี ที่เรียกว่า grounded theory จะต้องเกาะติดอยู่กับข้อเท็จจริงหรือรูปธรรมตลอดเวลา จะยกระดับให้เป็นนามธรรมสูงมากไม่ได้ ถ้ายกระดับขึ้นไปสูง ความหนักแน่นของข้อสรุปจะลดลง ดังนั้น grounded theory จึงไม่ใช่ทฤษฎีใหญ่ (grand theory) ที่เป็นที่ยอมรับอย่างสากล (สุภางค์ จันทวานิช, 2551, หน้า 20)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีสันติสุข
ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. รองศาสตราจารย์ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมาลัย
ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. อาจารย์ ดร.สมพันธ์ เตชะอธิก
ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. อาจารย์ ดร.วสิน ปัญญาภูธรระกูล
ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ข เครื่องมือการวิจัย

แนวการสัมภาษณ์ระดับลึก (ชุดที่ 1) การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม และชาวบ้าน)

---

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1.1. เริ่มการสนทนา และแนะนำตัว

1) ชี้แจงวัตถุประสงค์หลักในการสัมภาษณ์: เพื่อการศึกษาวิจัยในระดับปริญญาเอก ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในหัวข้อเรื่อง “กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ: การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก”

โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการสัมภาษณ์ คือ เพื่อสร้างทฤษฎีกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน จากการศึกษาปรากฏการณ์กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ปัจจัยที่มีอิทธิพล ยุทธศาสตร์และเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการใช้ยุทธศาสตร์ รวมทั้งผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นจากการใช้กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ

- ขอให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ เพราะจะไม่มีคำอ้าวจึงเป็นรายบุคคลว่าใครพูด หากอ้าวจึงเป็นรายบุคคลจะทำเป็นนามสมมติ และนำเสนอเป็นความคิดเห็นส่วนรวม

- ขออนุญาตบันทึกเทปในการสัมภาษณ์เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการพูดคุย โดยจะนำไปถอดเทป เพื่อการศึกษาในเรื่องนี้เท่านั้น มิได้นำออกไปเผยแพร่ที่อื่นใด

ผู้วิจัยพิจารณาเลือกใช้แนวการสัมภาษณ์ต่อไปนี้ กับผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้นำชุมชน 2) กลุ่ม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน และ 3) ตัวแทนประชาชนทั่วไป โดยการสัมภาษณ์ดังกล่าวจะถูกปรับให้เหมาะสมกับผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้ แนวการสัมภาษณ์ดังกล่าว จะเป็นแนวการสัมภาษณ์หลักที่ผู้วิจัยสามารถนำไปขยายเป็นคำสัมภาษณ์ย่อยได้ตามความเหมาะสม

1.2. ข้อมูลส่วนตัว/ข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key information)

- ชื่อ/นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์ อายุ ระดับการศึกษา /แต่งงานหรือยัง
- มีลูกกี่คน / อายุเท่าไรกันบ้าง / ลูก ๆ ทำงานอะไรหรือยังเรียนหนังสืออยู่ ตอนนี้อยู่ในครอบครัวมีอยู่กี่คน / มีใครอีกบ้าง
- ผู้ตอบเกิดที่นี่หรือย้ายมาจากที่อื่น / ถ้าย้ายมาจากที่อื่น มาจากไหน / ทำไมจึงมาอยู่ที่นี่ / อยู่มานานกี่ปีแล้ว / พ่อแม่เป็นคนที่ไหน

1.3. สถานภาพทางสังคม

- ดำรงตำแหน่งใดบ้างในชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน (ทั้งทางการและไม่ใช่ทางการ)
- มีบทบาทอย่างไรบ้างในชุมชน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น เป็นผู้นำในเรื่องใดบ้าง เป็นผู้ให้คำปรึกษา เป็นผู้นับถือของคนในหมู่บ้าน ฯลฯ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของชุมชนและวิถีชีวิต

2.1. ความเป็นมาของชุมชนและวิถีชีวิต

1. ชุมชนมีอายุมานานกี่ปี มีการก่อตั้งมาตั้งแต่ปีใด การกำเนิดของชุมชนเกิดขึ้นอย่างไร ชุมชนมีประวัติความเป็นมาอย่างไร (สอบถามจากคนเฒ่าคนแก่ในชุมชนที่สามารถเล่าเรื่องราวของชุมชนได้อย่างละเอียด)

2. สภาพแวดล้อมของชุมชนในอดีตเป็นอย่างไร เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพที่ดินทำกิน ที่ดินสาธารณะ สภาพป่าไม้ แหล่งน้ำ พืชพรรณต่าง ๆ ความอุดมสมบูรณ์หรือความขาดแคลนต่าง ๆ (ถามย้อนหลังเท่าที่ผู้ตอบจำได้ และควรจะถามจากคนเฒ่าคนแก่และคนที่เกิดในชุมชน)

3. มีการเปลี่ยนแปลงของชุมชนวิวัฒนาการมาอย่างไรบ้าง (ในด้านต่าง ๆ ในข้อ 2) เพราะเหตุใดจึงมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้น โดยระบุปีที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นให้ได้อย่างชัดเจน

4. การเกิดขึ้นของโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เทคโนโลยีการผลิตต่าง ๆ ที่เข้าสู่ชุมชน เกิดขึ้นเมื่อไร (ระบุปีให้ชัดเจน) เกิดขึ้นได้อย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้นบ้าง

5. การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรของชุมชน ได้แก่ เมื่อเริ่มตั้งชุมชน, ลักษณะการตั้งบ้านเรือนเป็นอย่างไร, มีความสัมพันธ์อย่างไร หรือมีการปกครองดูแลกันอย่างไร, การยังชีพเป็นอย่างไร ต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนครัวเรือนไปอย่างไร, มีการอพยพย้ายถิ่นกันอย่างไร, ระบบความสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร, มีการยังชีพที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

6. ระบบความเชื่อ คุณค่า และวัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ ศาสนาของคนในชุมชน, ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชนเป็นอย่างไร มีความเชื่อใดที่ดำรงอยู่ในชุมชนบ้างตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ผี บรรพบุรุษ ธรรมชาติ ประเพณีต่าง ๆ ในรอบปีของชุมชนมีอะไรบ้าง, เป็นอย่างไร, ทำขึ้นเพื่ออะไร วัฒนธรรมที่เป็นทุนทางสังคมภายในชุมชนในอดีต เช่น ความช่วยเหลือ การทำบุญทำทาน

7. ระบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเป็นอย่างไร ได้แก่ ความเป็นเครือญาติกันในชุมชนเป็นอย่างไร นับญาติกันอย่างไร มีการช่วยเหลือกันอย่างไร

8. ระบบความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับภายนอกชุมชน ได้แก่ ความสัมพันธ์กับรัฐเป็นอย่างไร รัฐมีบทบาทต่อชุมชนอย่างไรบ้าง ความสัมพันธ์กับชุมชนใกล้เคียง ติดต่อกันอย่างไร ติดต่อกันเรื่องอะไรบ้าง

9. การเกิดขึ้นของโรงเรียน เริ่มมีโรงเรียนเมื่อไร มีถึงชั้นใด โรงเรียนสอนอะไรบ้าง ครูกับชาวบ้านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร พัฒนาการของโรงเรียนเป็นอย่างไร ความรู้ บรรทัดฐาน และค่านิยมใดบ้างที่เกิดขึ้นจากโรงเรียนหรือการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน

10. การเกิดขึ้นของวัด เกิดขึ้นเมื่อไร วัดมีบทบาทอย่างไรในอดีต พระกับชาวบ้านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร พัฒนาการของวัดเป็นไปอย่างไร ความเชื่อ ความรู้ บรรทัดฐาน หรือวัฒนธรรมอันเกิดเนื่องจากวัดมีอะไรบ้าง ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชนเปลี่ยนแปลงไปเพียงใด เพราะเหตุใด การนับถือพระ การเข้าวัด การไปทำบุญของชาวบ้านเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง

2.2. ทูทางสังคมที่ปรากฏอยู่ในชุมชน

2.2.1 ข้อห้าม ความเชื่อ ความคิด ความรู้ที่ดำรงอยู่ในชุมชน

- มีหลักเกณฑ์/ข้อห้าม/วิถีการปฏิบัติ ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนในชุมชนเป็นอย่างไรบ้าง

- มีความเชื่อที่สำคัญที่ดำรงอยู่ในชุมชน เช่น ความเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษ ฯ
- มีระบบความรู้ใดบ้าง ที่ดำรงอยู่ในชุมชน เช่น การทำมาหากิน การรักษาโรค
- มีประเพณีหรือวัฒนธรรมที่ชาวบ้านสืบต่อกันมา เช่น งานบุญ งานรื่นเริง
- มีปราชญ์ชาวบ้านที่อยู่ในชุมชนมีใครบ้าง และมีด้านใดบ้าง

2.2.2 ภูมิปัญญาชุมชน

- ความรู้ ภูมิปัญญา ที่ดำรงอยู่ในชุมชนและสืบทอดต่อกันมา มีอะไรบ้าง เช่น การรักษาด้วยสมุนไพร ความรู้เรื่องการเลี้ยงชีพ การทำเกษตร การทำเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ มีภูมิปัญญาใดที่เคยมีมาในอดีตแล้วสูญหายไปบ้าง เพราะเหตุใด

- ภูมิปัญญาที่มองผ่านความเชื่อ และพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ดำรงอยู่ในชุมชน เช่น การจัดการเรื่องน้ำ การจัดการเรื่องป่า ธรรมชาติ มีการสืบทอดกันมาอย่างไร

- กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชุมชนเป็นอย่างไร มีระบบการถ่ายทอดความรู้กันอย่างไรบ้าง ตั้งแต่ก่อนมีโรงเรียน

- วัดและพระในชุมชนมีส่วนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนอย่างไรบ้างในเรื่องใดบ้าง

- ครอบครัว และวิถีชีวิต มีการสืบทอดความรู้ภายในระบบครอบครัว ในชุมชนกันอย่างไรบ้าง เช่น พ่อแม่สั่งสอนลูกหลาน

- ผู้เฒ่าผู้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน มีบทบาทต่อการถ่ายทอดความรู้หรืออย่างไรบ้าง ?

2.2.3 การปกครองและการอยู่ร่วมกันในชุมชน (คำถามสำหรับผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่ม ฯ)

- ในอดีตการปกครองหรือการอยู่ร่วมกันแต่เดิมเป็นอย่างไร มีระบบควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อย การจัดการความขัดแย้งกันอย่างไร เช่น มีผู้อาวุโสเป็นผู้ไกล่เกลี่ย หรือมีผู้นำตักเตือน และมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร คนที่ถูกเลือกเป็นผู้นำชุมชนในอดีตมีลักษณะอย่างไร จึงจะถูกเลือกเป็นผู้นำ เช่น ต้องมีฐานะดี หรือต้องมีอำนาจ หรือต้องมีพวกรมากหรือเป็นคนดี เป็นคนเสียสละ เป็นคนฉลาด เป็นต้น

- โครงสร้างการปกครองภายในชุมชน (ส่วนท้องถิ่น) ปัจจุบันเป็นอย่างไร การเลือกผู้นำหมู่บ้าน (เช่น ผู้ใหญ่บ้าน) ตามแนวทางการปกครองของรัฐส่วนกลาง เริ่มมีตั้งแต่เมื่อไร มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกันอย่างไร ผู้นำที่ได้รับเลือกควรมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง เริ่มมีการเลือกตั้งกันเมื่อไร มีการหาเสียงหรือไม่อย่างไร

- หน้าที่หลัก ๆ ของผู้นำชุมชน มีอะไรบ้าง ตั้งแต่ในอดีตแตกต่างจากปัจจุบันอย่างไรผลตอบแทนที่ผู้นำได้รับคืออะไรบ้าง

- คณะกรรมการหมู่บ้าน หัวหน้าคุ้ม มีการจัดตั้งกันขึ้นมาอย่างไร มีบทบาทหน้าที่อย่างไรกันบ้าง คนที่ได้รับเลือกจะมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง งานสำคัญ ๆ ที่ต้องทำมีอะไรบ้าง

- ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับรัฐ หรือตัวแทนรัฐ เป็นไปในลักษณะอย่างไร เช่น ให้ความร่วมมือ ต่อต้าน หรืออื่น ๆ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ

3.1 ท่านมีความเข้าใจ การเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพอย่างไร และการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อใด

3.2 ชุมชน มีกระบวนการ มีแบบแผน หรือกำหนดขอบเขตการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพอย่างไรบ้าง

3.3 ผู้นำชุมชนแต่ละฝ่าย มีความสัมพันธ์แบบใด และปฏิบัติต่อกันอย่างไร ในการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชน

3.4 กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของชุมชนอย่างไร และส่งผลต่อสุขภาพชุมชนอย่างไรบ้าง

3.5 ท่านและหน่วยงาน/ กลุ่ม มีการติดต่อ ประสานความสัมพันธ์กับชุมชนด้วยวิธีการใด มากน้อยเพียงใด ใช้เครื่องมือใดบ้างในการติดต่อสื่อสารด้านสุขภาพ

3.6 ที่ผ่านมา ชุมชนและองค์กรต่างๆ ในชุมชนและนอกชุมชน ได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรม อะไรบ้าง และกิจกรรมแต่ละอย่างมีประโยชน์ต่อชุมชนอย่างไร กิจกรรมในลักษณะใดที่คนในชุมชน มักจะมาร่วมมากที่สุด

4. ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน

4.1 ท่านคิดว่าปัจจัยอะไร ที่สำคัญที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ชุมชน เป็นที่ยอมรับและที่ผ่านมาเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ของชุมชนอื่น

4.2 ท่านคิดว่ากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาด้าน สุขภาพของชุมชนท่านหรือไม่ เพราะเหตุใด กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพยังเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอยู่หรือไม่เพราะเหตุใด

4.3 ผู้นำชุมชน แสดงออกถึงการเป็นผู้นำอย่างไรบ้าง และผู้นำมีส่วนร่วมในการสร้างการ เรียนรู้ของชุมชนอย่างไร และมีเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันอย่างไรบ้าง ที่แสดงถึงแนวทางการ ทำงานร่วมกันกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

4.4 กิจกรรมอะไรบ้าง ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของผู้นำชุมชนและประชาชน

4.5 การเรียนรู้ของชุมชนในด้านต่าง ๆ มีความสำคัญเพียงใด ในการกระตุ้นให้คนใน ชุมชนสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ และประสบผลสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับ

4.6 วิถีชีวิตของคนในชุมชน เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ ตลอดจน การเมืองในชุมชน มีผลต่อการนำมาใช้ในการเรียนรู้ของชุมชนอย่างไร

4.7 ท่านคิดว่าการเรียนรู้ของชุมชนในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับอดีต แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4.8 บทบาทของผู้นำชุมชน เป็นอย่างไร เมื่อต้องทำงานร่วมกัน และทำงานแทนกันได้ หรือไม่ อย่างไร

4.9 มีการพบปะหรือการประชุม (ระดมความคิดเห็น) ของผู้นำชุมชนบ่อยเพียงใด และ เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องใด

4.10 มีบุคคล กลุ่มบุคคล เข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนแห่งนี้มากน้อยเพียงใด มาศึกษาดู งานสนใจศึกษาเรื่องใด และได้ให้การสะท้อนกลับแก่ชุมชนอย่างไร

4.11 ผู้นำชุมชน ได้แสดงออกถึงการร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างไร ? และ ประชาชนมีส่วนร่วมเรียนรู้หรือไม่อย่างไร ?

5. ยุทธศาสตร์ และเงื่อนไขที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน

5.1 ความคิดเรื่องการจัดตั้ง “องค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน” เกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อไร ใครเป็นผู้นำความคิดเรื่องนี้ มาสู่หมู่บ้าน การเกิดขึ้นในตอนแรกเริ่มมีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง หรือได้รับความร่วมมืออย่างไรบ้าง กลุ่มใด เกิดขึ้นก่อนในหมู่บ้าน แล้วมีพัฒนาการมาอย่างไร

5.2 ท่านคิดว่าวิสัยทัศน์ของชุมชน (กินอิ่ม นอนอุ่น ผืนดี) และแผนร้อยละ มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้หรือไม่ ชุมชนมีข้อเสนอที่น่าสนใจอย่างไรบ้าง และแผนพัฒนาชุมชนกำหนดขึ้นตามข้อเสนอของใคร เพราะเหตุใด

5.3 ปัจจุบันหมู่บ้านมีกลุ่มอะไรบ้าง แต่ละกลุ่มจัดตั้งกันมาอย่างไร ทำกิจกรรมอะไรบ้าง เช่น กลุ่มอาชีพ (อะไรบ้าง) กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มแปรรูปผลผลิต (อะไรบ้าง)

5.4 การดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มมีระบบการจัดการกันอย่างไร มีการเลือกตั้ง/แต่งตั้ง คณะกรรมการหรือตัวแทนกันอย่างไร ผู้ที่ได้รับเลือกส่วนใหญ่มีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง โครงสร้างการบริหารจัดการของกลุ่มเป็นอย่างไร กรรมการที่ทำงานได้รับผลตอบแทนกันอย่างไร

5.5 มีผู้นำชุมชน/กลุ่ม องค์กร ประเภทใด ที่มีการพัฒนาการเรียนรู้และทำงานอย่างต่อเนื่องและปัจจุบันยังคงมีให้เห็นได้ ?

5.6 เมื่อมีบุคคลภายนอกเข้าไปเยี่ยมชุมชน (ดูงาน) ท่านได้เข้าไปร่วมกิจกรรมการต้อนรับหรือไม่ อย่างไร และทำไมจึงต้องเข้าไปร่วม

5.7 ท่านนำความคิดของคนในชุมชนมาใช้ในการปรับปรุงการทำงานของท่าน และกลุ่มผู้นำ อย่างไร ความคิดเห็นเหล่านั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำงานอย่างไร

5.8 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในชุมชน และภายนอกชุมชน เป็นอย่างไรบ้าง มีการสื่อสารกันอย่างไร

5.9 ผู้นำชุมชนและผู้นำกลุ่มต่าง ๆ มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองหรือไม่ หรือมีวิธีใดที่ชุมชนยังดำรงความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้อยู่ได้ ?

5.10 ผู้นำชุมชนได้ร่วมกันคิดหรือแนวทางใหม่ ๆ ในการจัดการปัญหาของชุมชนอย่างไรบ้าง และกิจกรรมหรือแนวทางดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนอย่างไร

5.11 ท่านคิดว่าชุมชนมีกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับให้คนเข้ามาร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน อย่างไรก็ตาม ใครเป็นผู้กำหนด และถ้าไม่มาร่วมในกิจกรรม มีวิธีการ/มาตรการ อย่างไรก็ตาม ไม่เข้าร่วมกิจกรรม

6. ผลสืบเนื่องที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน

6.1 การเรียนรู้ของชุมชน ที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่ออะไรขึ้นอีกบ้างในชุมชน เช่น ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันมากขึ้น หรือ การร่วมมือกันในงานส่วนรวมมากขึ้น หรือ เกิดสวัสดิการในชุมชนด้านต่าง ๆ อย่างไร หรือ ทำให้ชาวบ้านมีงานทำมากขึ้น

6.2 พฤติกรรมของคนในชุมชน มีลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือไม่ หากมีปัญหาการนำไปสู่การแก้ไขร่วมกับชุมชนหรือไม่ อย่างไร และใครเป็นผู้ริเริ่มคนในชุมชนมีบทบาทอย่างไรในการร่วมมือกัน

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนกับ หน่วยงาน กลุ่ม ต่าง ๆ ในชุมชน เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง ชาวบ้านเข้าไปมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนหรือไม่ อย่างไร หรือเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบใดบ้างเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีต

6.4 ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้างในมิติทางเศรษฐกิจ ได้แก่ วิธีการผลิต การอาชีพ การหารายได้เข้าสู่ครัวเรือน และการซื้อปัจจัยการผลิตเป็นอย่างไรบ้าง (เช่น การรวมกลุ่มแปรรูป การตั้งศูนย์สาธิต ฯ)

6.5 ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติทางสังคม ได้แก่ ระบบความ สัมพันธ์ภายในชุมชน จิตสำนึกของการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชนการรวมกลุ่มเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาสาธารณะ หรือ การสร้างสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ อย่างไรบ้าง ?

6.6 ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเมือง ได้แก่ การเลือกผู้นำ การแสดงความคิดเห็นในการเมืองการปกครอง การมีอิสระในการกำหนดแนวทางการพัฒนาให้กับชุมชนตนเอง หรือลดการพึ่งพิงรัฐลงได้อย่างไรบ้าง?

ขอบคุณครับ

แนวการสัมภาษณ์ระดับลึก (ชุดที่ 2)
การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (ส่วนราชการในชุมชน)

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1.1. เริ่มการสนทนา และแนะนำตัว

1) ชี้แจงวัตถุประสงค์หลักในการสัมภาษณ์ :

เพื่อการศึกษาวิจัยในระดับปริญญาเอก ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในหัวข้อเรื่อง “กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ: การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก”

2) อธิบายวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

ต้องการศึกษาเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ เพื่อสร้างทฤษฎี กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ จากการศึกษาปรากฏการณ์กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ปัจจัยที่มีอิทธิพล ยุทธศาสตร์และเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการใช้ยุทธศาสตร์ รวมทั้งผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นจากการใช้ กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ

- ขอให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ เพราะจะไม่มีภารกิจเป็นรายบุคคลว่าใครพูด หากอ้างอิงเป็นรายบุคคลจะเป็นนามสมมติ และนำเสนอเป็นความคิดเห็นส่วนรวม

- ขออนุญาตบันทึกเทปในการสัมภาษณ์เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการพูดคุย โดยจะนำไปถอดเทป เพื่อการศึกษาในเรื่องนี้เท่านั้น มิได้นำออกไปเผยแพร่ที่อื่นใด

ผู้วิจัยพิจารณาเลือกใช้แนวการสัมภาษณ์ต่อไปนี้ กับผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ 1) ส่วนราชการในพื้นที่ โดยการสัมภาษณ์ดังกล่าวจะถูกปรับให้เหมาะสมกับผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้ แนวการสัมภาษณ์ ดังกล่าวจะเป็นแนวการสัมภาษณ์หลัก ที่ผู้วิจัยสามารถนำไปขยายเป็นคำสัมภาษณ์ย่อยได้ตามความเหมาะสม

2. รายการสัมภาษณ์

1. ข้อความกรุณาแนะนำตัวเองพอสังเขป และประสบการณ์ที่ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนนี้
2. ปัจจุบัน ท่านมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับชุมชนนี้ในด้านใดบ้าง อย่างไร ?
3. ท่านทราบวิสัยทัศน์ของชุมชน หรือไม่ และสิ่งเหล่านี้มีประโยชน์อย่างไร ต่อหน่วยงานของท่าน และหน่วยงานของท่านปฏิบัติตามได้หรือไม่?

4. ท่านคิดว่าผู้นำชุมชน มีลักษณะอย่างไร? ได้รับการยอมรับจากประชาชนมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด?

5. จากอดีตถึงปัจจุบัน ท่านคิดว่าชุมชนประสบผลสำเร็จในเรื่องนี้ ด้วยเงื่อนไขอะไร และมีปัญหาอุปสรรคอะไร เพราะเหตุใด ?

6. เจ้าหน้าที่ในองค์กรนี้ เป็นคนมาจากไหน? เมื่อมาทำงานในชุมชน มีความสามัคคีกันในการทำงานหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และมีความขัดแย้งกันหรือไม่ เพราะเหตุใด?

7. องค์กรของท่านกับชุมชนทำงานร่วมกันอย่างไรบ้าง ขอให้ยกตัวอย่างหรือกิจกรรมที่องค์กรทำงานร่วมกับชุมชน

8. ท่านทราบการจัดโครงสร้างการบริหารงานของชุมชนหรือไม่ และท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดโครงสร้างต่าง ๆ ในชุมชนหรือไม่

9. ท่านคิดว่าชุมชนมีแบบแผน มีขั้นตอน หรือกำหนดขอบเขตการเรียนรู้ของชุมชนอย่างไรบ้าง และมีเครือข่ายภายในชุมชน และภายนอกชุมชนอย่างไร ?

10. ท่านได้ช่วยเหลือชุมชนในการแก้ไขปัญหาเล็กน้อยเพียงใด ช่วยเหลือทางด้านใดบ้าง สิ่งที่ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนนั้น ตรงกับความต้องการของชุมชนหรือเกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างไรบ้าง

11. ท่านและผู้นำชุมชน มีการติดต่อ ประสานสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด โดยปกติมักจะติดต่อกันโดยวิธีการใด ใช้อะไรเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร รวมทั้งท่านมีวิธีการ และมีขั้นตอนในการติดต่อ สื่อสารอย่างไร

12. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่าน/องค์กรและชุมชน ได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมอะไรบ้าง และกิจกรรมแต่ละอย่างมีประโยชน์ต่อชุมชนอย่างไร กิจกรรมในลักษณะใดที่คนในชุมชนมักจะมาร่วมมากที่สุด

13. ท่านคิดว่าวิถีชีวิตของคนในชุมชน เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม ตลอดจนการเมืองในชุมชน มีผลต่อการเรียนรู้ของชุมชนอย่างไร

14. ท่านคิดว่าเงื่อนไขอะไร ที่สำคัญที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ ทำให้ชุมชนเป็นที่ยอมรับและที่ผ่านมาเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ของชุมชนอื่น

15. ท่านคิดว่าพฤติกรรมของคนในชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (วิสัยทัศน์ของชุมชน) หรือไม่ หากมีปัญหาได้มีการนำไปสู่การแก้ไขร่วมกันหรือไม่ อย่างไร และใครเป็นผู้ริเริ่ม ท่านมีบทบาทอย่างไร ?

16. เมื่อมีผู้มาศึกษาดูงานในชุมชนแห่งนี้ ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร ผู้มาศึกษาดูงานมีความสนใจศึกษาเรื่องใดบ้าง และได้ให้ข้อมูลย้อนกลับในลักษณะใด

17. ท่านคิดว่าสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ ดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องคืออะไร เพราะเหตุใด.

ขอบคุณครับ

แบบสังเกตการมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ

.....

กลุ่มที่สังเกตแบบมีส่วนร่วม

( ) ผู้นำชุมชน ( ) ผู้นำกลุ่ม ( ) ชาวบ้าน ( ) ส่วนราชการในชุมชน ( ) อื่นๆ.....

วัน / เดือน/ปี .....สถานที่.....

1. การแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการทำงานตามบทบาทหน้าที่
.....
.....

2. การให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนดำเนินการ
.....
.....

3. ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามในการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน
.....
.....

4. ความสามารถในการสื่อสารและการรับรู้ในกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ
.....
.....

5. ความสามารถในการนำเสนอปัญหา ข้อเสนอแนะ
.....
.....

6. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน
.....
.....

7. การแสดงออกถึงการเป็นสมาชิกที่ดีในการมีส่วนร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น
.....
.....

8. รูปแบบ วิธีการและ ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ
.....
.....

.....ผู้บันทึกการสังเกต

แบบสังเกตการมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้านสุขภาพ

.....

สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

วัน/ เดือน/ปี ..... สถานที่.....

1. สภาพแวดล้อมภายในชุมชน เช่น การจัดการด้านทรัพยากรต่างๆ ภายในชุมชน
 .....
 .....
2. แนวทางการดำรงชีวิตของผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม ชาวบ้าน ส่วนราชการในชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง
 .....
 .....
3. บรรทัดฐานของชุมชน เช่น จารีตประเพณี พิธีกรรม กฎเกณฑ์ และแนวปฏิบัติร่วมกันของชุมชน
 .....
 .....

.....ผู้บันทึกการสังเกต

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	ศุภสิทธิ์ ตีระนา
วัน เดือน ปีเกิด	23 กุมภาพันธ์ 2522
ที่อยู่ปัจจุบัน	20 หมู่ 7 ตำบลน้ำแก่น อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดน่าน 55000
ที่ทำงานปัจจุบัน	ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	รป.บ.(บริหารรัฐกิจ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2548	ศศ.ม.(พัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2546	พธ.บ.(สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) เกียรตินิยมอันดับ หนึ่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

